

Anmeldelse

Pårørt

En pårørendes forløb med Alzheimers

Eva Hultengren, Aalborg universitetsforlag 2019

Anmelder: Hanne Gullestrup

Bogen er en fagbog målrettet fagpersoner, der tænker pårørende ind i et samarbejde om en borger med demens. Blandt bogens mange værdifulde pointer fremhæves her behovet for at forstå pårørendes udviklingsforløb 'i egen ret' med egne betingelser for vækst – og som konsekvens heraf en 'fasemodel' for den pårørendes forløb gennem en lang række psykologisk komplekse processer. Det ligger forfatteren på sinde, at 'faser' ikke forstås lineært, som trin man skal igennem, men holistisk, idet enhver tilstand rummer potentialet for de øvrige i sig. En fasemodel er imidlertid hjælpsom, idet faser symboliserer *bevægelse*. Tilstandene går ikke over, men fremstår med forskellige intensitet!

De 5 faser i modellen har følgende sigende betegnelser:

- Rystelse og omstilling
- Nedslidning og indstilling
- Kamp og fastholdenhed
- Angst og afgrund
- Ro og afklaring

og den professionelle kan ved at forstå den psykologiske kompleksitet i hver af disse faser afkode, hvor den pårørende er i sin udvikling og hvad der er brug for af støtte og hjælp til selvhjælp. Det ene begreb i fasebeskrivelsen sammenfatter den pårørendes tilstand (rystet, nedslidt, kæmpende, angst, rolig) – det andet den *situation*, den pårørendes tilstand hænger sammen med (omstilling, indstilling, fastholdenhed, afgrund).

Bogens store force er de mange præcise og genkendelige eksempler, der anskueliggør hjælpsomme og mindre hjælpsomme tilgange i den fagprofessionelles kommunikation med den pårørende. Herunder hvordan myter og fordomme som hæmmer den åbne dialog, som den pårørende har så hårdt brug for – for at overkomme sit 'traume' og udvikle sig med det.

Der jongleres eksemplarisk – i form af forfatterens egne dagbogsnotater - elegant mellem den fagprofessionelles og den pårørendes perspektiv.

Forfatteren trækker kreativt på en bredde af kilder fra moderne sorgforskere og andre fagprofessionelle til essayister, forfattere og lyrikere, idet der er brug for begge 'sprog' for at forstå den erfaringsdybde, der ligger i den eksistentielle udvikling, de pårørende gennemgår.

Forfatteren kategoriserer selv ydmygt bogen som 'inspiration'. Mit ønske kunne være, at den bliver mere end 'inspiration', nemlig en kilde til personlig udvikling hos den fagprofessionelle, der ikke selv har oplevet rystelse, nedslidning, kamp, angst – og den i dét lys – ro, der måtte indfinde sig, men hvis adfærd og kompetence i at *forholde* sig kompetent til pårørende har så stor indflydelse på dennes liv.

Bogen anbefales varmt.